

Flavia Teoc VAREGUL

roman

POLIROM
2026

Cuprins

Partea întâi

Fregerslev	7
Primul an	25
Fylgja	36
Sicilia	40
Bardas	52
Kalf	57
Ierusalim	64
Rollo	77

Partea a doua

Oslu	101
Plecarea	107
Măslinul	120
Blakumen	124
Iaroslava	130
Gerda	138
Pamfile	144
Maria	154

Regele Svein	163
Thalassa	177
Thorkel	189
Arus	204

Fregerslev

Se ridică de pe scaun și privi prin deschizătura ferestrei spre cei doi bărbați ce se apropiau prin câmpia străbătută de praf și de ciulini. Bărbatul din față, înalt, robust și bălai, cu o pelerină de lână pe umeri, ținea un cal de căpăstru, iar cel din spate, la fel de blond, dar cu tunica boțită și murdară, strunea calul împovărat de-un sac de pânză aruncat de-a curmezișul pe spinarea lui.

Când călătorii se apropiară într-atât încât să le vadă fețele, Daniel se frecă la ochi. Bărbatul din față, cel care ducea calul de căpăstru și era mai înalt decât toți oamenii cunoscuți, purta pe chip exact grimasa diavolului visat cu o noapte în urmă.

Deschise ușa și ieși în grabă din chilie. Străinii aceia nu erau primii călători care băteau la poarta mănăstirii, dar, după ce dădură veste că nu țin odoare, că biserica și obștea lor sunt sărace și chiar dovediră acest lucru atunci când întindeau la praznice mâncare de ștevie și de urzici, de parcă s-ar fi aflat într-un post continuu, hoții începură să-i ocolească. În ultima vreme îi căutaseră doar bolnavi sau muribunzi veniți pentru spovedanie, fete cu cearcăne vinete după ce lepădaseră prunci și văduve cu inima friptă căutând

mângâiere. Uneori se opreau și străini plini de praful drumurilor, cerând adăpost doar pentru o noapte de teama hoților aciuiți la crucile drumurilor întinse până spre marea cea mare.

Când ieși în curtea mănăstirii, îl văzu pe fratele Antonie așezat la umbra streșinii, curățind răchiți pentru coșuri. Nu avea de gând să îi ceară și lui părerea dacă să le deschidă poarta străinilor sau nu, încredințat că nu l-ar fi lăsat să primească necunoscuți în miezul zilei, când la fel de bine puteau să caute adăpost într-un han de pe drum. De câte ori se apropia cineva de poartă, Antonie cel vrednic să curețe răchițele încă de la răsăritul soarelui îi adulmeca asemeni unui ogar și îi anunța pe toți, însă de data aceasta Antonie smulgea netulburat pielea umedă și aromată de la rădăcină până la vârful răchitei, de parcă străinii de dincolo de gard ar fi fost umbre din alte lumi, pe care nasul lui nu le putea adulmeca.

— Ce gânduri ai în dimineața asta? îl întreabă pe Antonie, trecând grăbit pe lângă el.

Antonie nu îi răspunse, mormăi doar ceva în barbă, ca și cum gândurile lui nu ar fi fost treaba nimănui.

Deschise poarta mare și se propti în mijlocul ei, în timp ce Canut se opri la câțiva pași, încetinind calul cu o mângâiere scurtă pe bot, scrutându-l pe bătrânul călugăr ca nu cumva să aibă o sabie sau o măciucă cu vârful ghintuit ascunsă prin faldurile anteriului. Limba valahă, din care abia apucase să învețe câteva cuvinte, nu l-ar fi ajutat, iar Wulf, obosit și încâinit de drum, începuse deja să privească neîncrezător în jur, pregătit să spintece pe oricine. Canut trase aer în piept, ca un om pregătit să vorbească

despre o mare grijă pe care voia să și-o ia de pe suflet, și se hotărî să-și încerce norocul și să vorbească în greacă:

— Venim de departe, părinte. De trei zile am urcat și am coborât munții. Vrem să trecem marea spre Constantinopolis, însă înainte de asta avem de încheiat o socoteală.

Daniel îl asculta urmărindu-i fiecare mușchi al feței. Înțelegea foarte bine limba greacă vorbită de străin. Cărțile copiate în Constantinopolis și aduse pe măgăruși după ce erau descărcate de pe corăbii de la marea cea mare erau toate în greacă.

— Ducem pe cal trupul prietenului nostru mort, pe care am vrea să-l îngropăm creștinește, pentru ca la vremea cuvenită să îi culegem oasele și să le ducem acasă, în Dania.

Dumirindu-se ce e în sacul mare de pe spatele calului, Daniel îi răspunse:

— Pe tovarășul vostru mort îl puteți îngropa sub un brad sau la picioarele unui pod sau în oricare cimitir din satele prin care ați trecut. Aici e mănăstire și ne îngropăm numai oamenii noștri, bărbați cu o viață virtuoasă, trăită așa până în ceasul morții.

În timp ce vorbea, călugărul Daniel îl auzi pe fratele Antonie, intrat în chilia lui, deschizând cu mare zgomot și cu multe scârțâieli capacul cufărului unde ținea halebarda ruginită la care renunțase când intrase în mănăstire. Zgomotele fuseseră acoperite însă de vocea lui Canut, continuând de data aceasta pe tonuri înalte, ca și cum începea să-și piardă răbdarea:

— Viteazul al cărui trup îl ducem a fost un om curat până în ceasul morții. Nici trup de femeie n-a

atins și nici de omorât n-a apucat să omoare pe cineva. Vrem să-l îngropăm aici, cu slujbă de înmormântare, și candelă adevărată să ardă pe mormântul lui până la întoarcerea noastră.

Cei doi varegi văzură ezitarea din ochii călugărului. Wulf scuipă în ciudat într-o parte. Era gata să măcelărească pe oricine l-ar fi împiedicat să-l îngroape pe Rollo în cimitir și să dea foc la tot drept candelă până se vor întoarce să-i ducă oasele acasă într-o cutie de lemn de fag.

Călugărul Daniel oftă privind peste capetele străinilor, știind că nimeni din sat nu va apuca să îi scape de sabie dacă lunganului blond din fața lui îi va trece prin minte să le taie capetele și să facă apoi ce pofteste în mănăstire. Se gândi la biserica mică a mănăstirii, la firele de păr din barba Sfântului Nicolae păstrate într-un sipet de argint și la cele cinci icoane afumate din altar pe care nu le-ar fi vrut pângărite nici în ruptul capului. Înainte să zică ceva, îl auzi pe Antonie pășind șontâc, apropiindu-se de poartă. Se întoarse și îl văzu sprijinit în halebardă ca într-un toiag. Canut și Wulf traseră săbiile, însă în aceeași clipă pe Wulf îl pufni râsul.

— Hverjir eru þessir brjálaðingar, vilja þeir virkilega að við berjumst við þá? îl întreabă pe Canut în limba lor de acasă. Cine sunt nebunii ăștia, chiar vor să ne batem cu ei?

Daniel și Antonie ciuliră urechile la auzul acelor cuvinte aspre, nemaîntâlnite până atunci. Chiar și varegii ajunși la Basarabi, nu departe de obștea lor, vorbeau în limba greacă între ei.

— Ce facem aşadar? întrebă Canut în greacă. Vreţi să vă ajutăm să ajungeţi acum la viaţa veşnică sau mai aşteptaţi puţin?

Ceilalţi trei călugări din obştea mănăstirii plecaseră de dimineaţă în sat să citească rugăciuni la căpătâiul unor bolnavi. Şi dacă ar fi fost acolo, tot nu le-ar fi folosit la nimic. Trupurile lor, chiar dacă luptaseră cândva, erau acum slăbite de post şi de bătrâneţe.

— Să intre, să rămână, spuse Daniel, cu glas şovăitor, muncit de aceeaşi îngrijorare.

Ştia că vor muri dacă nu se vor da la o parte pentru ca străinii, calul şi mortul lor să intre în curtea mică a mănăstirii.

Daniel mai avea un motiv, pe care nu putea să-l recunoască nici faţă de sine însuşi. Limba aceea în care vorbise străinul îl fermeca prin asprimea sa şi prin ştiinţa ascunsă în ea, ca orice altă comoară necunoscută.

Mănăstirea unde intrară avea geamuri pătrate şi mici, decorate la marginea superioară cu sculpturi în lemn, închipuind scene din Noul Testament. Erau acolo naşterea Mântuitorului, fuga în Egipt, uciderea pruncilor, închinarea Domnului la templu, vindecarea slăbănogului din Capernaum, Iisus mergând pe Marea Galileei, Cina cea de taină, trădarea din grădina Ghetsimani, crucificarea şi învierea. Toate sculptate în pătrăţele de fratele Antonie, meşter mai mare la lucrul în lemn decât la curăţarea răchiţilor pentru coşuri. Deasupra fiecărei scene scrisese anul izvodirii ei, legând prin aceasta întâmplări neatinse de trecerea timpului cu anii în care îşi duseseră ei viaţa pe pământ.

Spătarele înalte ale celor cinci scaune din sala mare a mănăstirii erau sculptate cu scene lumeşti, ogari la

vânătoare, fântâni cu ciuturi înalte și căsuțe îngrămadite pe malul mării, deasupra cărora cădeau boabe mari de struguri sculptate în relief. Pe picioarele mesei picurau ghirlande mărunte de roze și stele, însă placa mesei era curată, limpede și lucitoare ca un ochi de apă. Acolo îl întinseră pe Rollo după ce îl dezveliră din pânzeturile și foile de brusturi legate peste trupul lui mort de două zile.

Mirosul de carne în putrefacție umplu încăperea într-o clipă. Canut își puse palmele mari pe obrajii mortului, încercând să-i îndrepte capul căzut pe umărul stâng. Din culoarea de pergament a feței ieșeau perii blonzi și lungi crescuți cu o unghie mai mult decât în ultima zi când îl văzuseră călărind voios spre poalele Cserhalomului. În creștetul capului, acolo unde căzuse ghioaga, luând în nituri bucăți de carne și os, începuseră să colcăie viermii. Călugărul Daniel aduse din chilia lui canceul cu oțet amestecat cu sare amară, poțiune inventată chiar de el ca să oprească înaintarea gândacilor pe sub podele, și îl turnă tot pe creștetul lui Rollo. Apa i se scurse din păr amestecată cu cheaguri de sânge și viermi amorțiți.

— Să-l îngropăm în seara asta, spuse Canut năucit la vederea trupului ce nu mai semăna deloc cu Rollo.

*

Canut fusese zămislit pe una dintre băncile thingului din Arus, după una dintre deseale adunări încheiate cu mult vin și multă uitare. Fiii și fiicele născuți la nouă luni după aceea erau acceptați de familii, fiind cu toții încredințați că erau os din regii mărilor, ai